

A thick black L-shaped frame is positioned on the left and bottom edges of the slide, framing the central text.

KRIMINALITA ŽEN

Kriminologie 2020

HISTORIE

HISTORIE/VÝVOJ

- Přelom 18. a 19. století
 - *Převládá kriminalita mužů*
- Přelom 19. a 20. století
 - *Počátky zájmu*
 - *Duševně nemocná nebo dvojitá deviantka??*
 - *Otto Pollak: „žena jako by svým trestním činem neporušovala jen právní normu, ale znásilňuje také tradiční představy ženství, mateřství a vlastně potažmo i mužství. Je jakousi dvojitou deviantkou.“*
- 70. léta 20. století
 - *Nárůst ženské kriminality*

KRIMINOLOGICKÉ TEORIE

- Biologická
 - *C. Lombroso, G. Ferrero*
- Psychologická
 - *Manželé Eysenckovi*
- Sociologická
 - *Manželé Glueckovi, Pollak, Merton*

KRIMINALITA ŽENSKÁ vs. MUŽSKÁ

KRIMINALITA ŽENSKÁ vs. MUŽSKÁ

- Nízký podíl
- povaha TČ: méně závažná
- způsob spáchání TČ: samy
- recidiva: méně častá
- vyšší latence

Proč je kriminalita doménou mužů?

- Šmausová G.; 1992

- *„Je to buď tím, že se ženy chovají skutečně méně kriminálně, a sice i tehdy, když je nikdo nepozoruje. Nebo je to tím, že se sice potajmu chovají stejně kriminálně jako muži, ale že jsou ze strany trestněprávních orgánů méně kriminalizovány, a to znamená odhaleny a odsouzeny.“*

- Jarmila Kubátová; 2014

- *„Ženy prostě nejsou zločinné proto, jelikož ke zločinnosti nejsou cíleně vychovávány tak jako muži.“*

Proč je kriminalita doménou mužů?

Jazykové hříčky

■ Zločinec	■ Zločinka, Zločinkyně
■ Zlosyn	■ Zlodcedra
■ Lump	■ Lumpka, Lumpkyně
■ Lupič	■ Lupička

„The search for criminal man.“

ŽENY JAKO PACHATELKY TČ

TYPOLOGIE PACHATELEK

- „ženy na ulici“ (street women)
 - *sexuálním zneužívání, útěk z domova, prostituce*
- „zraněné a zraňující ženy“ (harmed and harming women)
 - *zneužívání či týrání v dětském věku, často drogově závislé*
- „bité ženy“ (battered women)
 - *násilný partner*
- „v drogách angažované ženy“
 - *uživatelky a dealerky drog*

NEJČASTĚJŠÍ TČ ŽEN

- Krádež § 205 TZ
- Podvod § 209 TZ
- Neoprávněné držení platební karty § 234 TZ
- Maření úředního rozhodnutí § 337 TZ
- Zanedbání povinné výživy § 196 TZ
- Porušování domovní svobody § 178 TZ

RYZE ŽENSKÝ TČ

§ 142 TZ

Vražda novorozeného dítěte matkou

„Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí při porodu nebo bezprostředně po něm své novorozené dítě, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až osm let.“

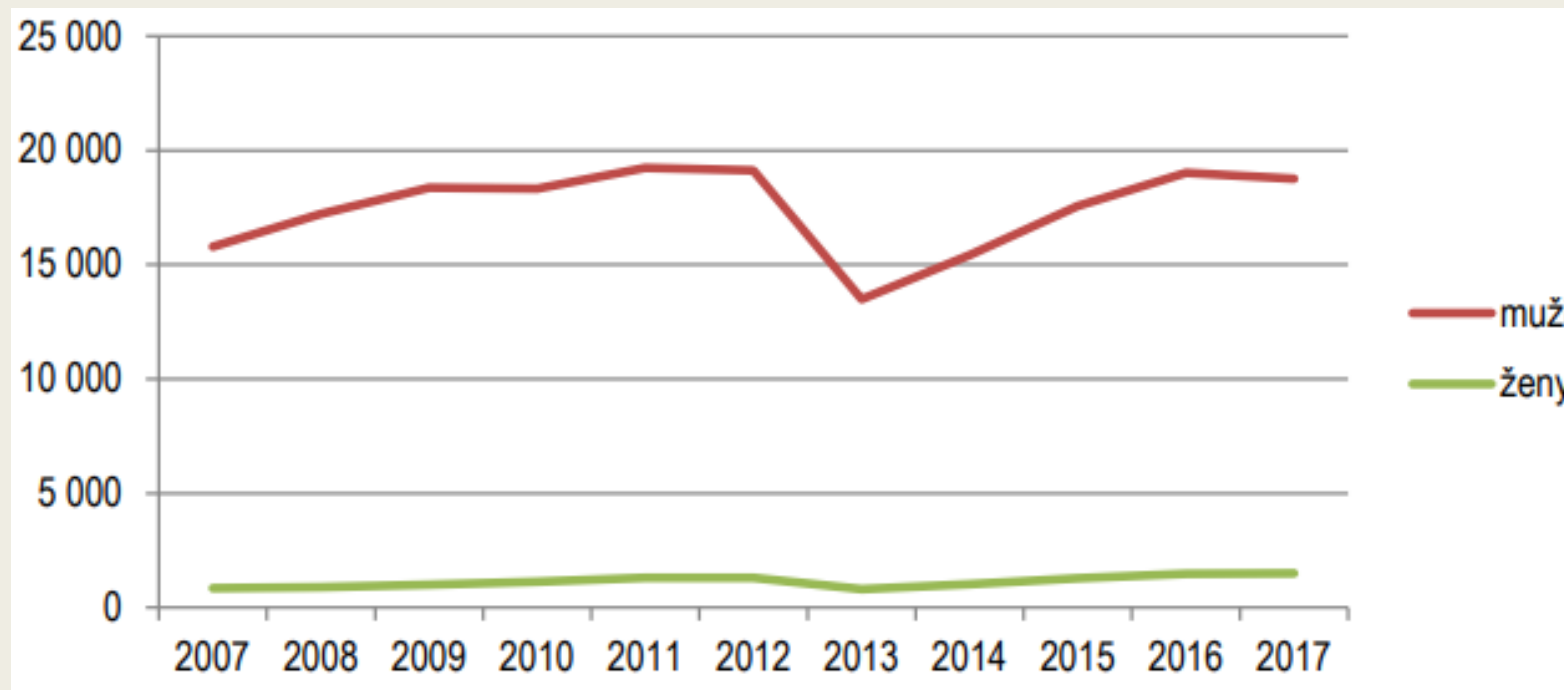
Trestný čin	Dle zákona č. 140/1961 Sb.				Dle zákona č. 40/2009 Sb.				Úhrnem		Celkem
	§	muži	ženy	celkem	§	muži	ženy	celkem	muži	ženy	
zabití	—	0	0	0	§ 141	8	1	9	9		9
zkrácení daně, poplatku	§ 148	29	1	30	§ 240	193	13	206	236		236
násilí proti úřední osobě	§ 155	15	1	16	§ 325	226	6	232	248		248
zneužití pravomoci úřední osoby	§ 158	5	0	5	§ 329	17	0	17	22		22
podplácení	§ 161	1	0	1	§ 332	16	1	17	18		18
obecné ohrožení	§ 179	8	0	8	§ 272	51	3	54	62		62
nedovolené ozbrojování	§ 185	100	0	100	§ 279	200	1	201	301		301
hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob	§ 198	3	1	4	§ 355	5	0	5	9		9
výtržnictví	§ 202	77	2	79	§ 358	1 503	37	1 540	1 619		1 619
týrání zvířat	§ 203	0	0	0	§ 302	10	0	10	10		10
šíření pomografie	§ 205	74	7	81	§ 191	12	0	12	93		93
zanedbání povinné výživy	§ 213	37	1	38	§ 196	1 476	112	1 588	1 626		1 626
týrání svěřené osoby	§ 215	19	2	21	§ 198	55	19	74	95		95
vražda	§ 219	448	24	472	§ 140	573	89	662	1 134		1 134
ublížení na zdraví	§ 221	42	2	44	§ 146	775	15	790	834		834
těžké ublížení na zdraví	§ 222	63	1	64	§ 145	704	33	737	801		801
ublížení na zdraví z nedbalosti	§ 223	4	0	4	§ 148	28	1	29	33		33
těžké ublížení na zdraví/usmrcení z nedbalosti	§ 224	17	0	17	§ 143, § 147	150	7	157	174		174
omezování osobní svobody	§ 231	7	0	7	§ 171	80	2	82	89		89
loupež	§ 234	358	15	373	§ 173	2 172	83	2 255	2 628		2 628
vydírání	§ 235	113	3	116	§ 175	778	22	800	916		916
porušování domovní svobody	§ 238	194	5	199	§ 178	2 658	97	2 755	2 954		2 954
znásilnění	§ 241	96	1	97	§ 185	444	2	446	543		543
sexuální nátlak	—	0	0	0	§ 186	20	0	20	20		20
pohlavní zneužití	§ 242	46	1	47	§ 187	129	3	132	179		179
krádež	§ 247	399	22	421	§ 205	7 498	629	8 127	8 548		8 548
neoprávněné držení platební karty	§ 249b	110	10	120	§ 234	1 626	176	1 802	1 922		1 922
podvod	§ 250	308	32	340	§ 209	1 251	178	1 429	1 769		1 769
úvěrový podvod	§ 250b	95	10	105	§ 211	363	47	410	515		515
přijetí úplatku	§ 160	3	0	3	§ 331	8	0	8	11		11
maření úředního rozhodnutí	§ 171	109	4	113	§ 337	2 692	137	2 829	2 942		2 942
násilí proti skupině obyvatel	§ 196	53	2	55	§ 352	13	0	13	68		68
zpronevěra	§ 248	76	6	82	§ 206	375	48	423	505		505
Celkem		2 909	153	3 062		26 109	1 762	27 871	30 933	1 915	32 848

STATISTIKY

■ Vývoj počtu
odsouzených

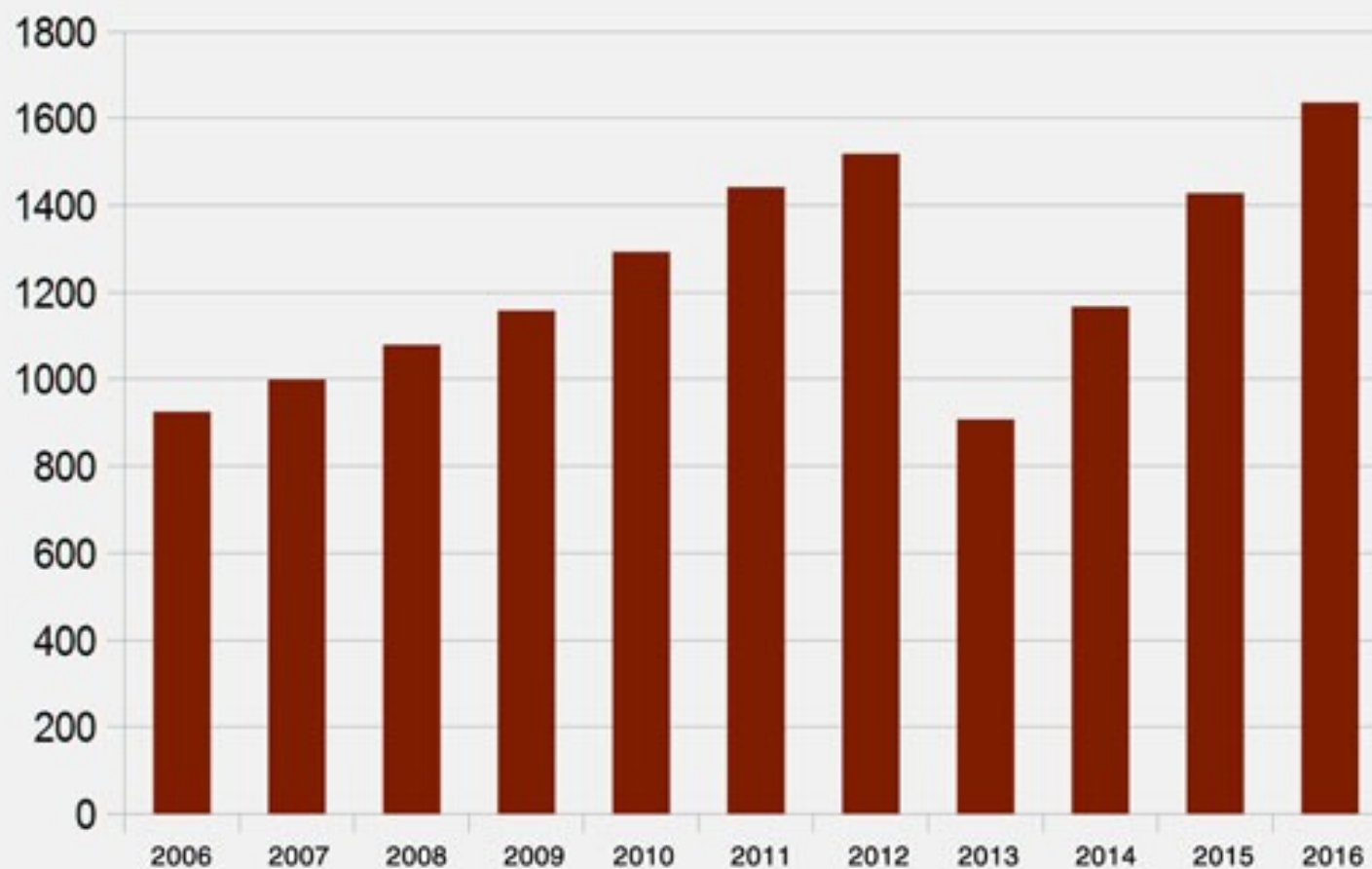
Statistika Vězeňské služby

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
muži	15 792	17 209	18 367	18 320	19 234	19 129	13 491	15 411	17 568	19 019	18 761
ženy	855	891	1 007	1 129	1 307	1 300	810	1 022	1 282	1 482	1 510
Celkem	16 647	18 100	19 374	19 449	20 541	20 429	14 301	16 433	18 850	20 501	20 271

Růst ženské kriminality

POČET ŽEN V ČESKÝCH VĚZNICÍCH

Členění odsouzených podle délky trestu

Délka trestu	2014			2015			2016			2017		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
do 3 měsíců	103	12	115	149	11	160	82	3	85	156	26	182
3 - 6 měsíců	744	79	823	1 066	122	1 188	621	81	702	1097	125	1222
6 - 9 měsíců	903	90	993	1 270	125	1 395	1 882	218	2 100	1 379	151	1 530
9 - 12 měsíců	1 776	150	1 926	2 565	220	2 785	1 451	140	1 591	2 994	302	3 296
1 - 2 roky	3 553	206	3 759	3 843	256	4 099	4 573	371	4 944	3 905	294	4 199
2 - 3 roky	2 571	133	2 704	2 696	170	2 866	2 733	180	2 913	2 966	202	3 168
3 - 5 let	2 331	145	2 476	2 447	168	2 615	3 335	207	3 542	2 628	174	2 802
5 - 7 let	1 145	58	1 203	1 222	59	1 281	1 645	117	1 762	1 294	85	1 379
7 - 10 let	1 126	69	1 195	1 139	69	1 208	1 240	55	1 295	1 184	66	1 250
10 - 15 let	804	59	863	782	57	839	975	66	1 041	735	53	788
nad 15 let	310	18	328	344	22	366	437	41	478	377	29	406
doživotí	45	3	48	45	3	48	45	3	48	46	3	49
Celkem	15 411	1 022	16 433	17 568	1 282	18 850	19 019	1 482	20 501	18 761	1 510	20 271

Týdenní statistické hlášení

Stav k 5. 11. 2018	Muži	Ženy	Mladiství	Cizinci	Celkem
Počet vězněných osob	19879	1633	86	1752	21807
Počet obviněných	1710	133	22	512	1843
Počet chovanců	80	8	N/A	3	88
počet odsouzených	18089	1492	64	1220	19581
S ostrahou nízký	822	193	N/A	62	1015
S ostrahou střední	5224	639	N/A	256	5863
S ostrahou vysoký	10988	623	N/A	776	11611
Se zvýšenou ostrahou	997	31	N/A	122	1028
Počet doživotně odsouzených	45	3	N/A	N/A	48

Rok 2017

Věková kategorie	Žena
17 - nedovršených 18 let	1
18 - nedovršených 19 let	1
19 - nedovršených 20 let	2
20 - nedovršených 21 let	3
21 - nedovršených 22 let	9
22 - nedovršených 25 let	89
25 - nedovršených 30 let	246
30 - nedovršených 35 let	273
35 - nedovršených 40 let	253
40 - nedovršených 45 let	229
45 - nedovršených 50 let	172
50 - nedovršených 55 let	128
55 - nedovršených 60 let	55
60 - nedovršených 65 let	34
65 - nedovršených 70 let	9
70 - nedovršených 75 let	5
75 - nedovršených 80 let	1
nad 80 let	0
Celkový součet	1 510

VĚZNICE

VĚZNICE V ČR

- Vazební věznice – 10

- *Brno, Litoměřice, Olomouc, Ostrava, Praha-Ruzyně, Teplice*

- Věznice - 25

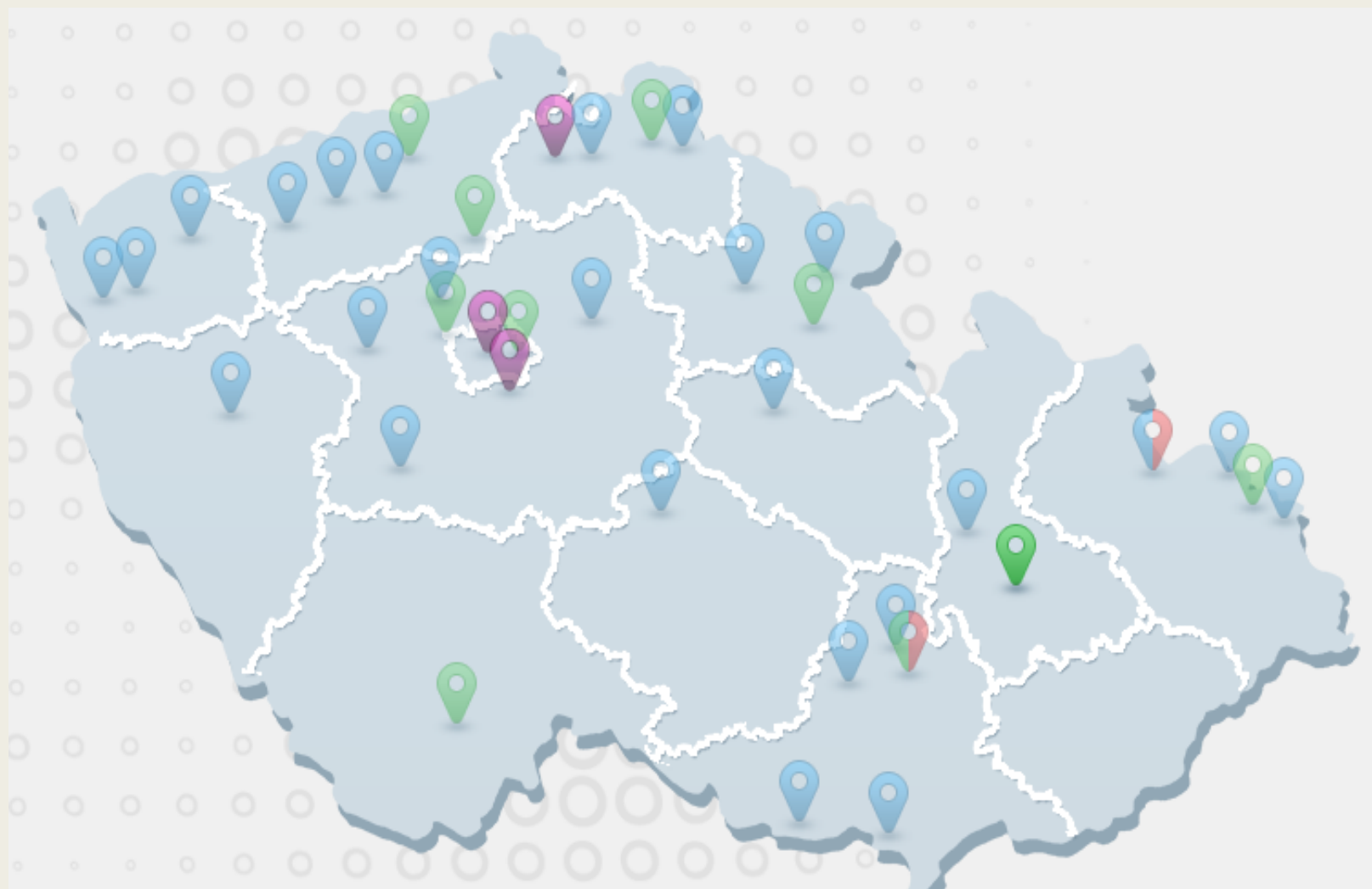
- *Opava*

- *Světlá nad Sázavou*

- *Velké Přílepy u Prahy*

- *Dráhonice*

VĚZNICE V ČR

Legenda

- Detenční ústavy
- Vazební věznice
- Věznice
- Generální ředitelství, Akademie, Střední odborné učiliště

Věznice a Ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava

- 372 míst, 322 pro výkon trestu, 50 pro výkon detence mužů
- věznice pro ženy zařazené do všech typů věznic (včetně doživotních trestů)
- specializované oddělení pro drogově závislé ženy
- specializovaný oddíl pro ženy s duševními poruchami, poruchami chování
- oddělení výkonu trestu odnětí svobody s ostrahou se středním stupněm zabezpečení u dospělých mužů
- výkon trestu odnětí svobody mladistvých – v roce 2009 vymístění – Ústav pro zabezpečovací detenci

Věznice Světlá nad Sázavou

- s ostrahou
- odsouzené ženy v odděleních s ostrahou s nízkým, středním i vysokým stupněm zabezpečení a v oddělení se zvýšenou ostrahou
- oddělení pro výkon trestního opatření odnětí svobody pro odsouzené ženy
- oddělení pro výkon vazby matek nezletilých dětí do jednoho roku dítěte
- 2 specializované oddíly:
 - výkon trestu matek nezletilých dětí v oddělení s ostrahou s nízkým, středním i vysokým stupněm zabezpečení
 - výkon trestu trvale pracovně nezařaditelných odsouzených žen v oddělení s ostrahou s nízkým, středním i vysokým stupněm zabezpečení a v oddělení se zvýšenou ostrahou

Věznice Drahonice

- dříve mužská věznice, po amnestii v roce 2013 zavřena
- v roce 2015 – uprchlické zařízení
- 2017 – znovu otevřena, ale jako ženská věznice – kvůli rostoucímu počtu odsouzených žen

Velké Přílepy u Prahy

- nejmenší, nejmírnější věznice
- výkon trestu odnětí svobody žen v režimech dohled a dozor

NEJZNÁMĚJŠÍ
ODSOUZENÉ ČESKÉ
ŽENY

JUDr. Milada Horáková

- **povolání:** česká právnička, politička, bojovnice za práva žen
- **spáchaný trestný čin:** spiknutí a velezrada
- **trest:** trest smrti, popravena 27. 6. 1950 oběšením

Padám, padám, tento boj jsem prohrála, odcházím čestně. Miluji tuto zem, miluji tento lid, budujte mu blahobyt. Odcházím bez nenávisti k vám. Přeji vám to, přeji vám to...

— Poslední slova M. Horákové[[]

Marie Fikáčková

- povolání: zdravotní sestra
- doba páchaní TČ: 1960
- spáchaný trestný čin: vražda
- počet obětí: 2-10?
- trest: trest smrti, popravena 13. 4. 1961

Olga Hepnarová

- povolání: řidička
- doba páchaní TČ: červenec 1973
- spáchaný trestný čin: vražda (později překvalifikováno na obecné ohrožení)
- počet obětí: 8
- trest: trest smrti, popravena 12. 3. 1975 oběšením

Jaroslava Fabiánová alias „vraždící blondýnka“

- doba páčání TČ: 1981-2003
- spáchaný trestný čin: vražda
- počet obětí: 4
- trest: doživotí

Dana Stodolová

- doba páčání TČ: 2001-2003
- spáchaný trestný čin: vražda
- počet obětí: 8
- počet přeživších obětí: 2
- trest: doživotí

Romana Zienertová

- doba páchaní TČ: 2. 9. 2011
- spáchaný trestný čin: vražda
- počet obětí: 4
- trest: doživotí

ZDROJE

ZDROJE

- URBANOVÁ, Martina; VEČEŘA, Miloš a kolektiv. Ženská delikvence. Teoreticko-empirická studie k problému právních postojí a hodnotových orientací delikventních žen. Brno: MU, 2004
- URBANOVÁ, Martina. Ženská delikvence jako sociální jev. Brno: MU, 2004.
- Blatníková, Šárka; NETÍK, Karel. Ženy jako pachatelky závažné trestné činnosti (psychologické a kriminologické aspekty). Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007.
- Tohle jsou nejzrůdnější Češky: zbytek života stráví za mřížemi. *TN.cz* [online]. © TN NOVA s. r. o., publikováno 19. 9. 2012 [cit. 12. 11. 2018]. Dostupné z: http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/cernakronika/chladne-vrazedkyne-v-ceskych-veznicich-stodolova-fabianova-zienertova.html?fbclid=IwAR0O96Iv0ZkShy_GsRXtGPA_3ztA04suWkqMbXEk23EsYMyJwDZ6lQK0KtU

ZDROJE

- KUBÁTOVÁ, Jarmila. Proč je kriminalita doménou mužů. Příčiny mužské kriminality [online]. 2014. Dostupné z: <http://www.kubata.nazory.cz/clanky/kap21.htm>
- Generální ředitelství vězeňské služby ČR [online]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/>
- MÄSIAROVÁ, Lucie. Statistická ročenka vězeňské služby České republiky [online]. 2017. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/wp-content/uploads/2018/05/Statisticka%C3%A1-ro%C4%8Denka-V%C4%9Bze%C5%88sk%C3%A9-slu%C5%BEby-%C4%8Cesk%C3%A9-republiky-za-rok-2017.pdf>
- NEDBÁLKOVÁ, Kateřina. Jiná vězení. Hnutí DUHA, Sedmá generace [online]. Publikováno 30. 5. 2002. Dostupné z: <https://www.sedmagenerace.cz/jina-vezeni/>
- Žen ve vězení strmě přibývá. Nejčastěji sedí zlodějky a podvodnice *iDNES.cz* [online]. © 1999-2018 MAFRA a. s., publikováno 16. 7. 2017 [cit. 12. 11. 2018]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/zen-ve-veznicich-pribyva-0xz-/domaci.aspx?c=A170704_102758_domaci_zt&fbclid=IwAR0KmQ22x8E3StGiQf_hCEUreTHdIKDs77FjaGoATOU-4OuyiRoBEXCbnJc

DĚKUJEME
ZA POZORNOST

